

Human Security: ความหวัง ความท้าทาย และทางออกของกลุ่มเปราะบาง ในกระแสข้อมูลเท็จ/จริงในสื่อสังคมออนไลน์

1. บทนำ (Background)

การโยกย้ายถิ่นฐานเป็นปรากฏการณ์ที่อยู่คู่กับประวัติศาสตร์มนุษยชาติมาอย่างยาวนาน โดยประเทศไทยมีบทบาททั้งในฐานะประเทศต้นทาง ประเทศทางผ่าน และประเทศปลายทางของผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม ผู้โยกย้ายถิ่นฐานยังคงเผชิญกับความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน การเลือกปฏิบัติ และการเป็นเป้าหมายของวาทกรรมเชิงลบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคดิจิทัลที่ข้อมูลเท็จและบิดเบือนแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ปัญหาเหล่านี้บั่นทอนหลักประกันความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) ของกลุ่มผู้เปราะบางกลุ่มนี้ และก่อให้เกิดความหวาดกลัวในสังคม การนำเสนอข่าวสารที่ขาดความรับผิดชอบหรือมีอคติยิ่งซ้ำเติมสถานการณ์ให้เลวร้ายลง จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับภูมิภาค เพื่อส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อในยุคดิจิทัล และสนับสนุนการรายงานข่าวอย่างมีจริยธรรม โปร่งใส และปราศจากอคติ เพื่อต่อต้านข้อมูลเท็จและบิดเบือน และเน้นย้ำบทบาทของประเทศไทยในการส่งเสริมการบริหารจัดการการโยกย้ายถิ่นฐานอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุม

2. วัตถุประสงค์ (Objectives)

2.1 เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถานการณ์การโยกย้ายถิ่นฐานในประเทศไทย และส่งเสริมมุมมองเชิงบวกต่อบทบาทและส่วนร่วมของผู้โยกย้ายถิ่นฐานในสังคมไทย

2.2 เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของกลุ่มผู้เปราะบาง รวมถึงผู้โยกย้ายถิ่นฐานและภาคประชาสังคม ในการรู้เท่าทันสื่อ การเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการ และการรับมือกับข้อมูลเท็จ/บิดเบือนในสื่อสังคมออนไลน์

2.3 เพื่อกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคม สื่อมวลชน และผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์ และปกป้องสิทธิของผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

3. ผลลัพธ์/ผลกระทบที่คาดหวัง Expected Output/Outcome

3.1 ทศนคติเชิงลบต่อผู้โยกย้ายถิ่นฐานในสังคมไทยลดลง และเกิดความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ และยอมรับเพิ่มมากขึ้น

3.2 คุณภาพการรายงานข่าวเกี่ยวกับผู้โยกย้ายถิ่นฐานในสื่อกระแสหลักและสื่อสังคมออนไลน์ดีขึ้น มีความถูกต้องและเป็นธรรมมากขึ้น

3.3 ประเทศไทยมีบทบาทที่แข็งขันและเป็นที่ยอมรับมากขึ้นในการส่งเสริมการบริหารจัดการการโยกย้ายถิ่นฐานอย่างมีมนุษยธรรมและยั่งยืน

4. กลุ่มผู้เข้าร่วมที่คาดว่าจะเข้าร่วม (Anticipated Participant Groups)

4.1 ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการโยกย้ายถิ่นฐาน

4.2 นักข่าวและสื่อมวลชนจากสำนักข่าวต่างๆ ทั้งกระแสหลักและสื่อออนไลน์

4.3 นักวิชาการ นักวิจัย และนักศึกษาที่สนใจประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐาน สิทธิมนุษยชน และสื่อสารมวลชน

4.4 องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และภาคประชาสังคมที่ทำงานกับกลุ่มผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

4.5 ตัวแทนจากชุมชนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

4.6 ประชาชนทั่วไปที่สนใจประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐานและผลกระทบของข้อมูลเท็จ/จริง

5. จำนวนผู้เข้าร่วมที่คาดหวัง (Expected numbers of participants)

ประมาณ 30-40 คน

Session Human Security: ความหวัง ความท้าทาย และทางออกของกลุ่มเปราะบางในกระแสข้อมูลเท็จ/จริงในสื่อสังคมออนไลน์

วันที่ 24 มิถุนายน 2568 เวลา 14:40-16:00 น.

สถานที่ EDS main meeting room (ห้อง 1401) ชั้น 14

อาคารเฉลิมราชกุมารี 60 พรรษา (จามจุรี 10) จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

- สถานการณ์ปัจจุบันของผู้โยกย้ายถิ่นฐานในประเทศไทย: ความเปราะบางและความท้าทายจากข้อมูลเท็จ/บิดเบือนในสื่อสังคมออนไลน์ โดย
 - 1) คุณอดิสร เกิดมงคล เครือข่ายปฏิรูปการโยกย้ายถิ่นฐาน (TMR)
 - 2) คุณสมพงศ์ สระแก้ว มูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน
- ผลกระทบของข้อมูลเท็จต่อกลุ่มเยาวชนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน และความท้าทายในการเข้าถึงการศึกษาและบริการด้านสุขภาพ และนโยบายด้านการสื่อสารความเสี่ยงทางสุขภาพของกลุ่มเปราะบาง โดย
 - 1) คุณลัดดาวัลย์ หลักแก้ว มูลนิธิเพื่อเยาวชนชนบท
 - 2) คุณวาทีณี คุณเผือก มูลนิธิเพื่อการพัฒนา นโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ
 - 3) Dr. Hein Thu Digital Transformations for Health Lab (DTH-Lab)
- บทบาทของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวสารการโยกย้ายถิ่นฐานอย่างมีจริยธรรมและความท้าทายในการรับมือกับข้อมูลเท็จ โดย
 - 1) คุณณฐาภพ สังเกต นักข่าวอิสระ
- ทางออกร่วมกัน โดย
 - 1) คุณไศวิรินทร์ ชวนประพันธ์ เจ้าหน้าที่โครงการ แผนการศึกษา UNESCO
 - 2) ดร.รับขวัญ ธรรมภรณ์พิลาศ เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษา UNICEF
- ดำเนินรายการ
โดย คุณบัณฑิต สาสแสง สถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

(English below)

**Human Security: Hopes, Challenges and Solutions for
Vulnerable Groups in the Flow of False/True Information on
Social Media**

**Tuesday, 24 June 2025, from 14:40 to 16:00 (UTC+7)
Room no. 1401, Floor 14, Chaloem Rajakumari 60 Building
(Chamchuri 10), Chulalongkorn University, Bangkok.**

- Current Situation of Migrants in Thailand: Vulnerability and Challenges from Misinformation/Disinformation on Social Media

Speakers:

- Mr. Adisorn Kerdmongkol, Thailand Migration Reform Consortium (TMR)
- Mr. Sompong Srakaew, Labour Protection Network (LPN)

- Impact of Misinformation on Migrant Youth and Challenges in Accessing Education and Healthcare Services, and Health Risk Communication Policies for Vulnerable Groups

Speakers:

- Ms. Laddawan Lakkaew, Foundation for Rural Youth
- Ms. Watinee Kunpeuk, International Health Policy Foundation
- Dr. Hein Thu, Digital Transformations for Health Lab (DTH-Lab)

- Role of Mass Media in Ethical Migration News Reporting and Challenges in Combating Misinformation

Speaker:

- Mr. Natthaphop Sangket, Independent Journalist

- Collaborative Solutions

Speakers:

- Ms. Sowirin Chuanprapun, Project Officer, Education Section, UNESCO
- Rubkwan Tharmmapornphilas, Ph.D., Education Officer, UNICEF

- Moderated by:

o Mr. Bordin Saisaeng, Institute of Human Rights and Peace Studies, Mahidol University

สรุปประเด็นการเสวนา

สถานการณ์ปัจจุบันของผู้โยกย้ายถิ่นฐานในประเทศไทย: ความเปราะบางและความท้าทายจากข้อมูลเท็จ/บิดเบือนในสื่อสังคมออนไลน์ พบว่าประชากรที่ไม่ใช่คนไทยในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับแรงงานข้ามชาติที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานในประเทศไทย โดยแรงงานกลุ่มนี้มีส่วนสนับสนุนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ประมาณ 4.3% ถึง 6.6% ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจที่ไม่อาจมองข้ามได้

แต่อย่างไรก็ตาม พบว่ายังคงมีมายาคติที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องต่อกลุ่มประชากรเหล่านี้ ได้แก่ แรงงานข้ามชาติเป็นภาระต่อบริการสาธารณะ แรงงานข้ามชาติแข่งขันแย่งงานกับคนไทย และแรงงานข้ามชาติมีอัตราอาชญากรรมสูง

ในความเป็นจริงแล้ว แรงงานข้ามชาติไม่เพียงเติมเต็มช่องว่างแรงงาน แต่ยังมีส่วนสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจไทยด้วย ขณะที่งานที่พวกเขาเข้ามาเติมเต็มก็คืองานประเภท "สกปรก อันตราย และยากลำบาก" ซึ่งคนไทยไม่เต็มใจทำ และนอกจากนี้ แรงงานข้ามชาติส่วนใหญ่เป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์และการบังคับใช้แรงงานมากกว่าที่จะเป็นผู้กระทำผิดด้วย

ปัญหาที่สำคัญไม่เพียงมาจากมายาคติเหล่านี้แต่ยังมาจากนโยบายและมาตรการของรัฐเองด้วย กล่าวคือ แม้ไทยจะมีระบบการจัดการแรงงานข้ามชาติที่ครอบคลุม แต่แรงงานจำนวนมากก็ยังหลุดหรือหายไปจากระบบการจ้างงานอย่างต่อเนื่อง และกลายเป็นแรงงานผิดกฎหมายไปในที่สุด

ซึ่งสถานการณ์เช่นนี้เป็นผลมาจากกระบวนการขึ้นทะเบียนมีความซับซ้อนและยากต่อการดำเนินการ รวมทั้งค่าธรรมเนียมที่สูงถึง 127,000 บาท ยังนำไปสู่การเป็นหนี้และการถูกบังคับใช้แรงงาน อีกทั้งนายจ้างเองมักยึดเอกสารส่วนตัวของแรงงาน ขัดขวางเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายและการเข้าถึงการเยียวยา

สถานการณ์ดังกล่าวยังทำให้แรงงานข้ามชาติเผชิญกับช่องว่างในระบบการคุ้มครองทางสังคม กล่าวคือ แรงงานที่ได้รับใบอนุญาตมากกว่า 2.6 ล้านคน แต่มีผู้ที่อยู่ในระบบประกันสังคมเพียงประมาณ 1.4 ล้านคน ซึ่งหมายความว่ามีความเสี่ยงประมาณ 1.2 ล้านคนที่ "มีสิทธิแต่ยังไม่ได้รับสิทธิคุ้มครอง" ตาม พ.ร.บ. ประกันสังคม

การเข้าถึงบริการที่จำเป็นทั้งบริการสุขภาพและการศึกษาสำหรับเด็กยังคงเป็นสิ่งที่ต้องเร่งให้เกิดขึ้นอย่างทั่วถึงและครอบคลุมประชากรแรงงานข้ามชาติในประเทศไทยให้มากที่สุด

เมื่อพิจารณาต่อมาประเทศไทยไม่เพียงแต่มีปัจจัยซึ่งเป็นแรงดึงดูดให้ประชากรแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาเป็นจำนวนมากเท่านั้น แต่สถานการณ์ความขัดแย้งและสงครามในประเทศเพื่อนบ้านยังเป็นปัจจัยที่ส่งแรงผลักดันสำคัญให้ประชากรแรงงานกลุ่มนี้เดินทางออกมาเพิ่มเติมยิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งยังรวมถึงปัจจัยซึ่งเป็นแรงผลักดันอื่น ๆ อย่างการแสวงหาความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ การโยกย้ายถิ่นฐานของประชากรแรงงานข้ามชาติเหล่านี้ พวกเขาส่วนหนึ่งยังมาพร้อมกับครอบครัว ซึ่งที่สำคัญคือ “เด็ก” และแม้ไทยเองจะมีนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) แต่ก็ไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับเด็กซึ่งเป็นบุตรหลานของแรงงานข้ามชาติ ขณะที่กระแสการต่อต้านแรงงานข้ามชาติและมายาคติเกี่ยวกับแรงงานข้ามชาติในสังคมไทย ยังนำไปสู่การปิดศูนย์การเรียนรู้ (MLC) สำหรับเด็กของแรงงานข้ามชาติเหล่านี้ด้วย

ข้อเสนอที่สำคัญหนึ่งคือทำอย่างไรที่จะลดมายาคติเกี่ยวกับแรงงานข้ามชาติในสังคมไทย ในบทบาทของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวสารการโยกย้ายถิ่นฐานอย่างมีจริยธรรมและความท้าทายในการรับมือกับข้อมูลเท็จนั้น พบว่ามีความท้าทายหลักในการรับมือกับข้อมูลเท็จอย่างหลายประการ ได้แก่

- 1) ข่าวเท็จแพร่กระจายรวดเร็วกว่าข้อเท็จจริง โดยเฉพาะในยุคของสื่อสังคมออนไลน์ที่ผู้ใช้สามารถแชร์ข้อมูลได้ในทันทีโดยไม่ต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ลักษณะของข่าวเท็จมักจะมีที่น่าสนใจ ดึงดูดความสนใจ และกระตุ้นอารมณ์ของผู้อ่านมากกว่าข่าวข้อเท็จจริงที่อาจดูน่าเบื่อหรือซับซ้อน ทำให้ผู้คนมีแนวโน้มที่จะแชร์และเผยแพร่ข่าวเท็จโดยไม่ได้ตั้งใจ
- 2) ข่าวเท็จใช้เวลาทำน้อย ในขณะที่ข่าวข้อเท็จจริงใช้เวลาทำมาก การสร้างเนื้อหาที่เป็นข้อเท็จจริงต้องอาศัยการตรวจสอบข้อมูล การสัมภาษณ์แหล่งข่าวหลายฝ่าย การวิเคราะห์บริบท และการนำเสนอที่สมดุล ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องใช้เวลาและทรัพยากรมาก
- 3) การรู้เท่าทันสื่อของสังคมและสื่อมวลชนไทย ยังอยู่ในระดับที่จำกัด ผู้บริโภคข่าวสารหลายคนยังขาดทักษะในการแยกแยะข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงจากข้อมูลเท็จ รวมถึงการประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าว โดยเฉพาะเมื่อข้อมูลเหล่านั้นตรงกับความเชื่อหรืออคติที่มีอยู่แล้วของผู้รับสาร

สำหรับการนำเสนอข่าวการโยกย้ายถิ่นฐานอย่างมีจริยธรรม ได้แก่ งดใช้คำศัพท์ที่ก่อให้เกิดการตีตรา การมองผู้โยกย้ายถิ่นฐานในฐานะมนุษย์ ไม่ทำกลุ่มผู้โยกย้ายถิ่นฐานเป็นผู้รับผิดชอบอนุเคราะห์ นอกจากนี้ การนำเสนอควรมีความสมดุล แสดงให้เห็นทั้งประโยชน์และความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการโยกย้ายถิ่นฐาน รวมถึงการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนเพื่อให้ผู้รับสารสามารถตัดสินใจหรือสร้างความคิดเห็นได้อย่างมีข้อมูล

ตัวอย่างที่ชัดเจนของผลกระทบของข้อมูลเท็จต่อกลุ่มเยาวชนผู้โยกย้ายถิ่นฐานในศูนย์การเรียนรู้เด็กข้ามชาติ (MLC) และเด็กในศูนย์การเรียนรู้ในรอบล่าสุดนี้ เกิดขึ้นในในเดือนกันยายน 2567 เกิดเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลกระทบอย่างมากต่อการศึกษาของเด็กข้ามชาติ เมื่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ออกคำสั่งปิดศูนย์การเรียนรู้ 6 แห่ง โดยอ้างถึงการไม่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุการณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการให้ตรวจสอบศูนย์การเรียนรู้ทุกศูนย์ทั่วประเทศ ซึ่งส่งผลให้หลายศูนย์ถูกปิด และผู้สอน/ครูอาสาชาวเมียนมาบางส่วนถูกดำเนินคดี ผลกระทบของการปิดศูนย์การเรียนรู้มีความรุนแรงและกว้างขวาง ศูนย์ทั้งหมด 11 แห่งที่ถูกปิดมีเด็กประมาณ 3,000 คน แต่เมื่อมองในภาพรวม ศูนย์การเรียนรู้เด็กข้ามชาติ 93 แห่งทั่วประเทศ มีเด็กจำนวน 24,734 คน ไม่มีความมั่นคงทางการศึกษา

ผลกระทบที่ตามมาคือ “เด็กมีความเสี่ยงทุกรูปแบบ” เช่น เด็กไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนได้ ข้อจำกัดด้านภาษา เอกสารแสดงตน อายุเกินเกณฑ์ภาคบังคับ และหลักสูตรไม่ตรงกับความต้องการ นอกจากนี้ยังขาดแหล่งเรียนรู้/สถานที่ดูแลเด็กให้ได้รับการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทและการคุ้มครองเด็ก รัฐตัดโอกาสการมีส่วนร่วม ช่วยแบ่งเบาภารกิจของรัฐในการจัดการศึกษา ผู้ปกครอง/แรงงานข้ามชาติมีความกังวล และบางส่วนต้องออกจากงานเพื่อดูแลลูก เด็กส่วนน้อยที่ได้เข้าเรียน พบข้อจำกัดของสถานศึกษาที่ไม่พร้อมรองรับเด็กกลุ่มนี้ ข้อจำกัดการเทียบโอน พาสขึ้นเรียน ทำให้เด็กส่วนหนึ่งต้องออกกลางคัน

ผลกระทบต่อการจัดการศึกษาในระบบของรัฐ เช่น แผนนโยบายที่เป็นเงื่อนไขการรับเด็กเข้าเรียนเกินกฎหมายกำหนด ขาดความยืดหยุ่น เช่น เด็กและผู้ปกครองต้องมีเอกสารครบถ้วน ต้องได้รับการรับรองจากนายจ้าง/ผู้นำชุมชน/คนไทย การประเมินด้านภาษาที่เป็นวิชาการ/ยาก และการรับเด็กไทยก่อน รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาไม่มั่นใจ กลัวความผิด รู้สึกว่าไม่มีหลังพิง/ไม่มีกลไกคุ้มครอง

ผลกระทบต่อมุมมองด้านสิทธิการศึกษา มุมมองเรื่องสิทธิที่ไม่เท่าเทียมกัน เช่น หากเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทยไม่ได้เรียนหนังสือ ก็ไม่ได้เป็นเรื่องผิดปกติหรือมองว่าไม่ได้เป็นปัญหาอะไรเลย

ข้อท้าทายในการเข้าถึงการศึกษา เช่น มุมมองเชิงลบต่อแรงงานข้ามชาติและลูกหลานมาตรการของหน่วยงานด้านการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อศูนย์การเรียนรู้เด็กข้ามชาติ การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อผลักดันให้ศูนย์การเรียนรู้เด็กข้ามชาติมีสถานะถูกต้องตามกฎหมาย จะเอื้ออำนวยสอดคล้องกับศูนย์ฯ หรือไม่เพียงพอ และการปรับตัวของศูนย์การเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดและความต้องการของชุมชน

ในหัวข้อเรื่องนโยบายด้านการสื่อสารความเสี่ยงทางสุขภาพของกลุ่มเปราะบางนั้น กล่าวถึง Risk Communication and Community Engagement (RCCE) ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ประชาชนเข้าใจและจัดการกับความเสี่ยงด้านสุขภาพ โดยเฉพาะในยามเกิดวิกฤต องค์การอนามัยโลกถือว่า RCCE เป็นสิ่งที่สามารถช่วยได้จริง

เมื่อเกิดโควิด-19 รัฐบาลจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) โดยนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้า มีหน้าที่ ได้แก่ แลงข่าวโควิดทุกวันทางทีวีและออนไลน์ แปลข้อมูลให้เป็นภาษาต่างๆ และทำเป็นหลายภาษาทั้งไทย พม่า ลาว เขมร และจีน ตลอดจนตั้งศูนย์ต่อต้านข่าวปลอมเพื่อแก้ไขข้อมูลผิด

นโยบายระยะยาวของไทยในเรื่องนี้ยังปรากฏในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในส่วนด้านการพัฒนาคนและด้านสังคม รวมทั้งแผนด้านสุขภาพปี 2023 ของกระทรวงสาธารณสุขทำแผนใหม่ที่มีเป้าหมาย 3 ข้อ คือ ตั้งหน่วยสื่อสารความเสี่ยงในทุกจังหวัด ฝึกอบรมการสื่อสารกับกลุ่มเปราะบาง เช่น แรงงานข้ามชาติ คนพื้นที่ชายแดน และทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่น

จุดแข็งและจุดอ่อนของไทย

จุดแข็ง: มีหลายช่องทางสื่อสาร รวมถึงโซเชียลมีเดีย สื่อสารได้สองทาง ทั้งทางการและไม่เป็นทางการ มีการฝึกอบรมบุคลากรและอาสาสมัคร

จุดอ่อน: ขาดการฝึกอบรมมาตรฐานสำหรับกลุ่มชายขอบ ช่องทางสื่อสารยังไม่ตรงกับความต้องการของแรงงานข้ามชาติ

ปัญหาใหญ่: ชาวพลอมแพร์เร็วในโซเชียลมีเดีย ส่งผลกระทบทั้งคนไทยและต่างชาติ หน่วยงานต่างๆ ยังทำงานร่วมกันไม่ดีพอ

ข้อเสนอแนะ

- ทำข้อตกลงอย่างเป็นทางการกับหน่วยงานต่างๆ เรื่องการสื่อสารความเสี่ยง
- สร้างช่องทางสื่อสารที่เข้าใจวัฒนธรรมของแรงงานข้ามชาติ
- มีโฆษณาที่เข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมและภาษาของแต่ละกลุ่ม

หัวข้อ "Digital Citizenship for Health in an Age of Misinformation: Safeguarding Vulnerable Youths" โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและครอบคลุมประเด็นสำคัญ:

ประเด็นหลัก:

1. ปัญหาซ้อนทับ 3 ด้าน - ข้อมูลเท็จด้านสุขภาพแพร่เร็วกว่าความจริง เยาวชนข้ามชาติถูกกีดกันทั้งจากสังคมและดิจิทัล
2. ความเหลื่อมล้ำดิจิทัล - คน 2.9 พันล้านไม่มีเน็ต แรงงานข้ามชาติ 39% ไม่รู้ใช้บริการดิจิทัลของรัฐ คนกว่าครึ่งโลกไม่มีประกันสุขภาพถ้วนหน้า
3. แนวคิดพลเมืองดิจิทัลเพื่อสุขภาพ - ต้องมีความรู้ 3 ด้าน: ดิจิทัล พลเมือง และสุขภาพ
4. เยาวชนเป็นผู้กระทำ - เป็นรุ่นแรกที่เติบโตกับดิจิทัล ควรมีส่วนร่วมในการออกแบบและตัดสินใจ
5. แนวทางแก้ไข - ลงทุนในความรู้รวม ให้มีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย และออกแบบการศึกษาที่ครอบคลุม

บทเรียนและข้อเสนอแนะจากยูเนสโก

ประเด็นหลัก:

1. โครงการจริงที่ดำเนินการ - สนับสนุนการศึกษาเด็กข้ามชาติที่ชายแดนไทย-เมียนมา ผ่านการเรียนรู้ดิจิทัล ครอบคลุมเด็กกว่า 14,000 คน
2. บทเรียนจากการปฏิบัติ - 85% ของ MLCs เห็นด้วยว่าการเรียนรู้ดิจิทัลมีประโยชน์ แต่ผู้ปกครองยังไม่สามารถจัดการเรียนรู้ดิจิทัลได้ที่บ้าน
3. สถานการณ์ในไทย - คนไทย 67% ไม่ไว้วางใจสื่อสังคม หันไปใช้โซเชียลมีเดีย และ 88% เคยถูกหลอกลวงออนไลน์
4. ข้อเสนอแนะด้าน AI - ยูเนสโกเสนอแนวทางใช้ AI อย่างมีจริยธรรม ส่งเสริมความหลากหลาย และพัฒนาทักษะรู้เท่าทันสื่อ
5. เครื่องมือต่อสู้ข้อมูลเท็จ - มีตัวอย่างการใช้ AI เชิงบวก เช่น Debunkbot และการฝึกอบรม Large Language Model